

پژوهشی درباره ساز اربونه

یاسر منتظری هدهشی^۱

پذیرش: ۱۳۹۸/۰۶/۰۴

دریافت: ۱۳۹۸/۰۴/۰۳

چکیده

عدم وقایع‌نگاری و مستندسازی در بسیاری از دوره‌های تاریخی موسیقی ایران، مسبب چالشی است که منجر به عدم امکان بهره‌گیری از تجربیات گذشتگان، به دلیل کمبود آگاهی از اقتضانات زمانی و مکانی و برخورد آن‌ها در تقابل با این مسائل و در نهایت عدم پیشروی جریان موسیقی و ابتلای آن به یک دور باطل می‌گردد. شاید بتوان گفت کمترین سوژه‌ای که در شهر یزد مورد توجه هنرمندان و پژوهشگران قرار گرفته است در زمینه موسیقی است. موسیقی سنتی شهر یزد به عنوان بخشی از حیات موسیقایی این شهر و بخش جدایی‌ناپذیر از فرهنگ و هنر یزد، به واسطه هنرمندانی که با دغدغه‌های مختلف و با قرار گرفتن در معرض فرصت‌ها و تهدیدهای متفاوت دست به آفرینش و اجرا در این شهر زدند، هر روز در حال پیشروی و ترتیب دادن تجربه‌های جدید برای این شهر و ساکنان آن است که در مواجهه با موسیقی سنتی قرار می‌گیرند. در این میان ساز اربونه جایگاه خاصی در نزد اهالی یزد دارد که از قدیم مورد توجه بوده و تقریباً در اکثر منازل بوده است. این پژوهش سعی دارد با توجه به مباحثی در مورد اربونه که قبلاً هم توسط هنرمندان و پژوهشگران جمع‌آوری شده، مطالب را یکدست و به معرفی اربونه بپردازد.

کلیدواژگان: سازهای سنتی، اربونه، موسیقی محلی یزد.

موسیقی یکی از جلوه‌های هنری ملل و جوامع از آغاز تاکنون، به عنوان یک عامل مؤثر روحی، دارای احساسات عالی و نماینده روح ملت‌ها بوده است. خاستگاه و منشأ پیدایی آن، آحاد جامعه و براساس نیازهای اجتماعی آنان بوده و با تغییر و تحولات اجتماعی، شکل و محتوای آن نیز از گذشته تا امروز دچار تحول شده است. پی بردن به این تحولات و تغییرات، امکان آن را فراهم می‌کند که برای برنامه‌ریزی، توسعه و بهینه‌سازی شرایط در مرحله آموزش و پژوهش، اقداماتی همچون تخصیص بودجه، تمرکز بیشتر به نقاط قوت، و بهبود نقاط ضعف در این عرصه انجام شود. عدم وقایع‌نگاری و مستندسازی در بسیاری از دوره‌های تاریخی موسیقی ایران، امکان بهره‌گیری از تجربیات گذشتگان، و آگاهی از اقتضائات زمانی و مکانی و برخورد آن‌ها در تقابل با این مسائل را پدید آورده است؛ ادامه این روند عدم پیشروی جریان موسیقی و ابتلای آن به یک دور باطل را سبب می‌گردد. شاید بتوان گفت کمترین موضوعی که در شهر یزد مورد توجه هنرمندان و پژوهشگران قرار گرفته در زمینه موسیقی است. موسیقی سنتی شهر یزد به عنوان بخشی از حیات موسیقایی این شهر و بخش جدایی‌ناپذیر فرهنگ و هنر یزد، به واسطه هنرمندانی که با دغدغه‌های مختلف و با قرار گرفتن در معرض فرصت‌ها و تهدیدهای گوناگون دست به آفرینش و اجرای موسیقی در این شهر زده‌اند، هر روز در حال پیشروی و کسب تجربه‌های جدید برای این شهر و ساکنان آن است که در مواجهه با موسیقی سنتی قرار می‌گیرند. از این‌رو جمع‌آوری پژوهش‌هایی که در طی چندین سال گذشته در مورد موسیقی شهر یزد انجام شده، جمع‌آوری آرشیوی از عکس و ترانه و تصنیف‌ها را مد نظر قرار داده، حاصل آن با انتشار در فصلنامه فرهنگ یزد در اختیار دستداران قرار خواهد گرفت تا از این رهگذر به احیا و ماندگاری سازه‌های سنتی از سویی و ذکر نام و یاد استادان و هنرمندان فقید از سوی دیگر باشد.

اربونه

«در بین خانواده‌های یزدی از صدها سال پیش تاکنون، سازی ضربی به نام اربونه که با تفاوت‌هایی ولو اندک همان دایره یا دف می‌باشد، رایج و معمول بوده:

برگوش حرامیان حرام است آواز سه‌تار و نغمه و دف

در شب زفاف سلیمان و بلقیس، برای اولین بار دف نواخته شد. میتراپیان و زرتشتیان معتقد بودند: دف نمودار خورشید یا خود خورشید است و نوازنده دف آفتابی در دست دارد که به دیگران می‌تاباند. امام محمد غزالی در کتاب وجد و سماع برگرفته از احیاء علوم الدین می‌نویسد: پیامبر(ص) وارد یک مجلس عروسی شدند که در آنجا دف می‌نواختند. نوازنده دف با دیدن پیامبر(ص) از دف‌نوازی دست کشید. پیامبر(ص) اشاره فرمودند: «ادامه بدهید.» و فرمودند: «اظهر النکاح بضرب الدف.» و همچنین فرمودند: «ظهر النکاح ولو بضرب الغربال»؛ یعنی ازدواج و عروسی را نشان دهید، با زدن بر روی دف و حتی نشان دهید ولو با زدن بر روی غربال.» (روح‌بخش، ۱۳۸۳).

معرفی اربونه

«آن طور که مرحوم کریم پیرنیا - از نوادر هنر در اکثر رشته‌ها، به ویژه معماری و موسیقی - می‌فرمودند: «اربانه» به معنای استوانه کوچکی است که در قسمت بالای جوم‌خونه (نورگیر) ساختمان‌ها می‌ساختند و این اربونه مأخوذ از همان اسم است. طبق اظهار نظر مرحوم پیرنیا، اربونه به معنای استوانه کوچک در فرهنگ لغت فارسی آمده است و از آنجا که چوب یا قاب دور اربونه که اصطلاحاً به آن «عام اربونه» گفته می‌شود، استوانه کوچکی است، پس نام اربونه (با الف و نه با عین) از همان کلمه گرفته شده است. اگر اربانه را با عین بنویسیم، عربانه می‌شود که منسوب به اعراب می‌گردد (روح‌بخش، ۱۳۸۳: ۴۰). در صورتی که این ساز صد درصد ایرانی بوده و ارتباطی با موسیقی عرب ندارد. به هر حال، این ساز، سازی است ضربی بیشتر توسط خانم‌ها نواخته می‌شود؛ آن هم در حضور خانم‌های دیگر. زن‌های یزدی نوازنده این ساز از اجرا و نواختن آن در حضور آقایان ابا دارند. در بین آقایان ساکن در یزد، به ویژه اقلیت‌های مذهبی ساکن در این دیار به خصوص زرتشتیان، دیده می‌شود که آقایان نیز به نواختن این ساز بومی روی آورده‌اند. یکی از آقایانی که در نواختن این ساز به حدّ اعلا رسید، مرحوم اردشیر بازاده بود. این فرهنگی بازنشسته خط را بسیار نیکو می‌نوشت و در نواختن ضرب (تنبک) هم ید طولایی داشت، اما سرآمد همه این هنرها، اربونه‌زنی ایشان بود. از این ساز، بیشتر در مجالس شادمانی و سرور مانند عروسی، ختنه‌سوران، جشن تولد، اعیاد مذهبی مولود نبی(ص)، تولد حضرت علی(ع) و

سایر ائمه اطهار و جشن‌هایی از این قبیل، استفاده می‌شود، ولی استفاده بیشتر در مجالس عروسی و ازدواج می‌باشد.»

ریتم‌های اربونه

اسامی ریتم‌هایی که توسط این ساز نواخته می‌شود؛ عبارتند از: تلنگی ُک (telengiok) (اربونه سر دستم مزمن تلنگیک)؛ عروس‌کشونی - دم دم (اربونه دم دم مزمن، در خونه زمزم مزمن) سایر ریتم‌ها عبارتند از: مجسمه، بلبل باغ شاه، کفتر لب چاه، قندا بشکن، زود باش در را واکن) که الحق مرحوم بازاده تمام این ریتم‌ها را به نحو بسیار مطلوبی اجرا می‌کرد. «بین سال‌های ۵۲ تا ۵۷، زمان تصدی نگارنده به عنوان مسئول موسیقی فرهنگ و هنر

وقت (اداره کل ارشاد فعلی) و صدا و سیمای یزد، در ارکسترهایی که اجرا می‌کردیم، سعی کرده اکثراً به جای ضرب و یا همزمان با وجود ضرب (تمبک) در ارکستر، از اربونه مرحوم بازاده هم استفاده کنم، زیرا شادروان بازاده ریتم‌های مختلف این ساز سستی را به نحو بسیار مطلوبی اجرا می‌کرد که نوارهای این اجراها تماماً در آرشیو صدا و سیمای یزد و احتمالاً در اداره ارشاد و واحد هنری آموزش و پرورش این شهر موجود است.» (روح‌بخش، ۱۳۸۳: ۱۵-۱۱)

«اربونه برخلاف تصوّر عده‌ای با «الف» نوشته می‌شود نه با حرف «ع». این ساز ضربی را می‌توان ساز سستی یزد به‌شمار آورد، اگرچه در نقاط دیگر نیز مشابه این ساز به نام‌های دایره، دایره زنگی و دف دیده می‌شود، ولی ریتم‌های مختلفی که با این ساز نواخته می‌شود، مانند تلنگیک (Telengiok)، بلبل باغ شاه، عروس‌کشونی (دم‌دم) (Dam Dam)، مجسمه، قندشکن، زودباش، در را واکن، حلاجی (Hallagi) و ... که خاص یزد است، مؤید ویژگی و محلی بودن این ساز است. وجه تسمیه این ساز، هنوز به درستی معلوم نیست بر چه مبنایی است، ولی تا آنجا که تحقیق شده، اربانه با الف در کتاب لغت معنی شده و ...» (همان: ۱۵-۱۱).

در بین زرتشتیان، در مجالس عیش و سرور؛ از قبیل: عروسی، جشن‌ها، اعیاد ملی و همچنین هنگام حضور در زیارتگاه‌ها مانند: «چک‌چکو»، «نارکی»، «هریشت» و ... مرد و زن با هم بوده و مردها هم طراز بانوان این ساز را می‌نواخته و می‌رقصند و مردم را سرگرم

می‌کنند و با پولی که از این راه به دست می‌آورند، زندگی خود را اداره می‌کنند. در اغلب روستاهای یزد در مراسم عروسی وقتی می‌خواستند عروس را از دهی به ده مجاور ببرند، در حالی که با روسری سفیدی سر و صورتش را پوشاندند، او را سوار بر الاغ، قاطر یا اسب می‌کردند و در پیشاپیش عروس دسته‌ای از مطرب‌ها که همان لوطی‌ها بودند، اربونه می‌نواختند و به همراه آن آهنگ‌های دلنشین می‌نواختند. اغلب لوطی‌ها هنگام نواختن اربونه نیز شیرین‌کاری‌هایی انجام می‌دادند؛ مثلاً اربونه‌ها را به سوی یکدیگر پرت می‌کردند و یا اربونه را سر دست می‌چرخاندند و کارهایی از این قبیل تا ... به خانه داماد می‌رسیدند. در خانه داماد نیز لوطی‌ها به نواختن اربونه و خواندن آهنگ‌های محلی ادامه می‌دادند که اغلب با رقص‌های محلی نیز همراه بود. اصولاً اغلب ترانه‌های محلی و آهنگ‌های شادی که در این گونه مجالس توسط آقایان خوانده می‌شود، یا رقص‌هایی که اجرا می‌گردد و با ساز سنتی یزد، «اربونه» همراهی می‌شود. در قدیم کولی‌هایی در یزد ساکن بودند که کار اغلب آن‌ها ساختن غربال، الک و به خصوص «اربونه» بود؛ زن و مرد کولی به راه می‌افتادند و آن‌ها را به یزدی‌ها می‌فروختند و چه بسا اتفاق می‌افتاد که کولی‌ها با اربونه آهنگ‌های قشنگی می‌نواختند تا نظر مشتری را بیشتر به خود جلب کنند. اکنون هم یکی دو خانواده کولی در یزد ساکن هستند که کار اصلی آن‌ها ساختن اربونه و ... است. سال‌ها پیش در روستاهای یزد افرادی بودند به نام لوطی که اربونه می‌نواختند و آهنگ‌های محلی را به همراهی اربونه می‌خواندند. بعضی از لوطی‌ها میمون کوچکی نیز با خود داشتند که به هنگام نواختن اربونه میمون نیز جست‌وخیز می‌کرد و بالا و پایین می‌پرید.

قسمت‌های مختلف اربونه

۱- پوست، ۲- عام اربونه (چوب استوانه‌ای که پوست به آن در چسبیده است)، ۳- سیم‌کشی داخل اربونه، ۴- تعدادی قُر (قُر به شکل حلقه توخالی برنجی که گلوله‌ای در درون آن قرار گرفته است که در اثر تکان خوردن اربونه به پوسته داخلی گره برخورد نموده، صدایی از آن بلند می‌شود)، ۵- تعداد زیادی حلقه که در قسمت داخلی عام نصب شده است. ۶- تعداد زیادی میخ‌های زردرنگ که روی لبه عام کوبیده شده است. اندازه اربونه در یزد مختلف بوده، ولی حد متوسط قطر دهانه اربونه ۴۵ سانتی‌متر است. معمولاً اربونه‌هایی

که با قطر دهانه بیشتری ساخته می‌شود، اغلب برای تک‌نوازی در جاهایی که جمعیت زیاد هستند، مجالس عروسی و ... به کار برده می‌شود. نوع کوچک‌تر آن که با پوست نازک‌تر تهیه می‌شود، برای همراهی با ارکستر مناسب است.

عام اربونه: در یزد آن قسمت چوب استوانه شکلی که پوست روی آن چسبیده است، عام گفته می‌شود. عام اربونه، به اندازه‌های مختلف ساخته می‌شود. (هم از لحاظ ضخامت چوب و هم از جهت قطر دهانه) ضخامت چوب عام تقریباً از یک سانتی‌متر تا حدود دو سانتی‌متر است که پس از پِخ کردن لبه آن به ضخامت دو تا سه میلی‌متر به پوست می‌چسبد. پهنای عام اربونه (ارتفاع استوانه) به اندازه‌های مختلف، یعنی از شش سانتی‌متر تا حدود ده سانتی‌متر ساخته می‌شود. معمولاً عام‌هایی که به پهنای شش تا هفت سانتی‌متر ساخته می‌شوند، هم از لحاظ دست گرفتن اربونه راحت‌تر است و هم اینکه دارای صدای بهتری است (شریعتی، ۱۳۷۳).

مواد تشکیل دهنده ساز اربونه

برای ساختن «عام» اربونه، از چوب‌های مختلف استفاده می‌شود؛ مثلاً چوب چنار، توت و ... برای این منظور مناسب است، ولی مرغوب‌ترین آن نوعی چوب است که در محل آن را چوب «طلایی» می‌نامند. پوست: انتخاب پوست در صدای اربونه اهمیت زیادی دارد. هرچه پوست نازک‌تر و در ضمن صاف‌تر باشد، اربونه دارای صدای بهتری خواهد بود. معمولاً پوست اربونه از پوست آهو، پوست بُز و گوسفند تهیه می‌شود. در قدیم که آهو شکار می‌شد و پوست آهو بیشتر در دسترس بود، اغلب اربونه‌ها از پوست آهو تهیه می‌شد، ولی اکنون که پوست آهو کمیاب شده، اربونه‌ها را از پوست بُز و گوسفند تهیه می‌کنند. پوست اربونه‌ها باید از لحاظ نازکی و کلفتی در تمام نقاط آن یکسان و یکدست باشد؛ یعنی در بعضی جاها نازک و در بعضی جاها کلفت نباشد. معمولاً پوست هرچه کهنه‌تر باشد، برای اربونه مناسب‌تر است؛ چون دارای صدای بهتری است. اربونه‌هایی که با پوست کهنه تهیه می‌شوند، چنانچه در مجاورت رطوبت قرار گیرد، بوی نامطبوع از آن به مشام نمی‌رسد. برعکس، در صورتی که پوست تازه و نو باشد، در اثر رطوبت بوی نامطبوعی از آن بلند می‌شود و نوازنده را ناراحت می‌کند.

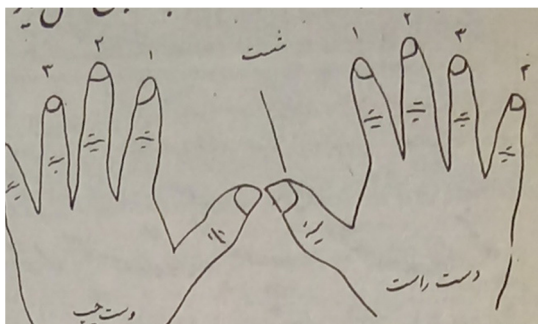

نواحی سه گانه اربونه

پوست اربونه از نظر طنین (صدا) به سه ناحیه تقریبی تقسیم می‌شود: ۱- ناحیه وسطی (مرکزی)، ۲- ناحیه میانه و ۳- ناحیه کناره.

شماره گذاری انگشت‌ها

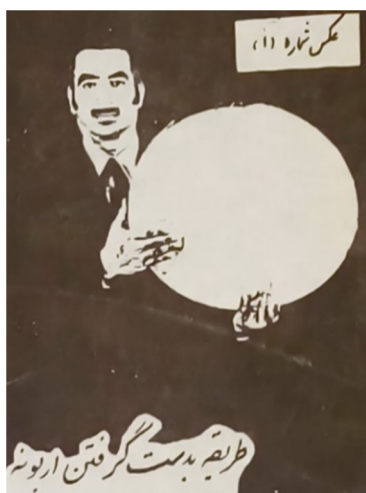
انگشت گذاری اربونه طبق شکل زیر است:

شکل ۱- انگشت گذاری اربونه (شریعتی، ۱۳۷۳، ص ۴۳۱)

نحوه نواختن اربونه

اربونه باید طوری به دست گرفته شود که در سمت چپ بدن، کمی پایین‌تر از سر و صورت قرار گیرد، به طوری که موقع نواختن، سر و صورت کاملاً پیدا باشد.

شکل ۲- طریقه به دست گرفتن اربونه

(شریعتی، ۱۳۷۳، ص ۴۳۱)

۱- دست راست: تنها برآمدگی سر انگشت شصت در کنار عام، جایی که پوست به عام چسبیده است، با اربونه تماس دارد. چنانچه ماهیچه پایین انگشت شصت (واقع در انتهای

کف دست) با اربونه تماس پیدا نماید، باعث می‌شود صدای اربونه گرفته و اصطلاحاً «گر» شود؛ (مانند: عکس شماره ۲).

عکس ۲- طریقهٔ به دست گرفتن اربونه

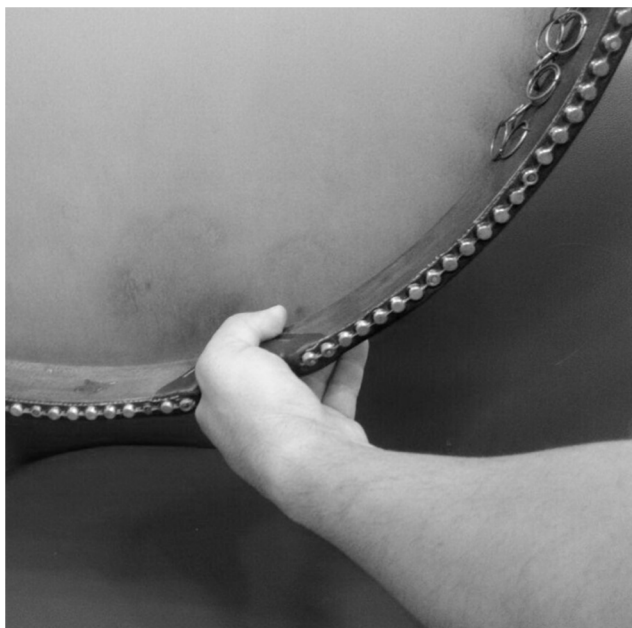
۲- دست چپ: الف) کنار عام اربونه (جایی که پوست به عام چسبیده است) باید تقریباً روی بند دوم انگشت‌های «۱، ۲، ۳ و ۴» یعنی «سبابه، وسطی، بنصر و خنصر» دست چپ قرار گیرد بدون اینکه برآمدگی‌های بند اول چهار انگشت نام برده شده، به پوست بچسبد (مطابق عکس شماره ۳).

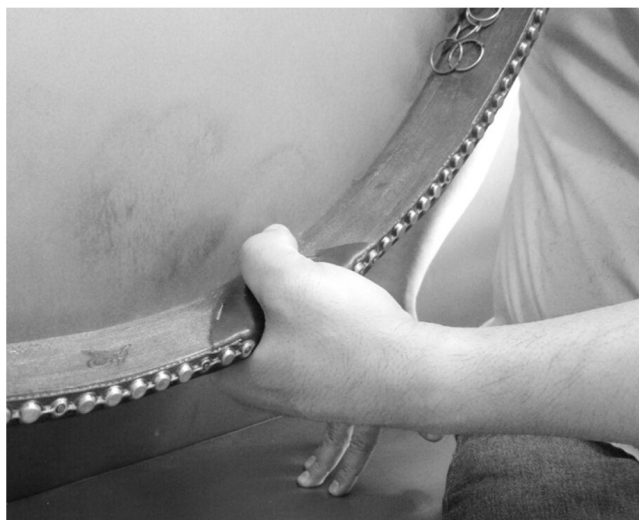
عکس ۳- طریقهٔ به دست گرفتن اربونه

ب) انگشت شصت دست چپ در قسمت داخلی عام اربونه (جایی که حلقه‌ها نصب

شده‌اند) چسبیده، به طوری که انگشت شصت دست راست از روی کناره اربونه برداشته شود. اربونه بدون لغزش در دست چپ قرار گیرد. (مانند عکس‌های شماره ۴ و ۵).

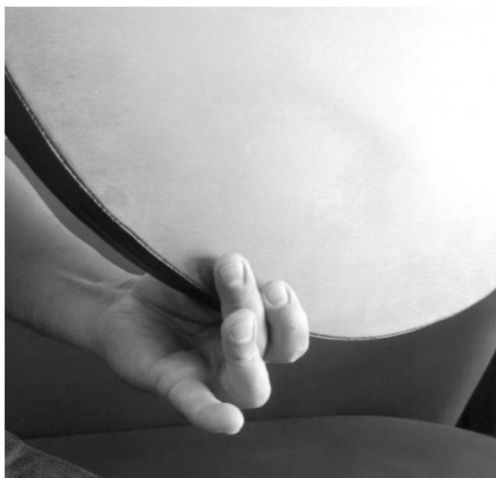
عکس ۴- طریقه نواختن اربونه

عکس ۵- طریقه نواختن اربونه

بشکن (تیلینگیک): بشکن عبارت است از صدایی که از چرخش انگشت چهارم دست چپ روی انگشت سوم پدید می‌آید. باید دقت کرد که در موقع بشکن زدن، انگشت سوم به

پوست نچسبیده، زیرا صدا «گر» خواهد شد. (عکس شماره ۶)

عکس ۶- طریقه نواختن اربونه

در اربونه به ضربه‌هایی که به طور سریع و آزاد با انگشت‌های دو دست به طور متناوب اجرا می‌گردد، «ریز» گفته می‌شود و به چند طریق: ۱- با کمک انگشتان دو دست به طور متناوب که اغلب در ناحیه میانه و گاهی کناره اجرا می‌گردد. (عکس شماره ۷) ۲- با کمک انگشتان دست راست و بشکن دست چپ ریز نواخته می‌شود. انگشتان دست راست در ناحیه میانه و بشکن دست چپ در ناحیه کناره فرود می‌آید. (عکس شماره ۸) ۳- به وسیله انگشت سوم هر دو دست که در ناحیه میانه و گاهی در ناحیه کناره اجرا می‌شود. (عکس شماره ۹)

عکس‌های ۷-۸- طریقه نواختن اربونه

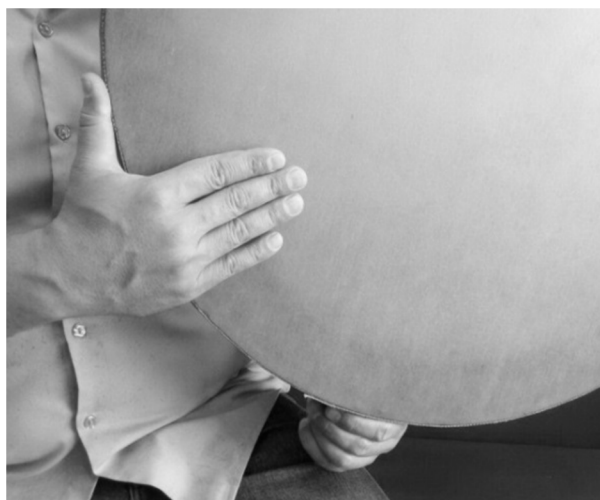

عکس ۹- طریقه نواختن اربونه

نحوه دست‌ها در نواختن اربونه

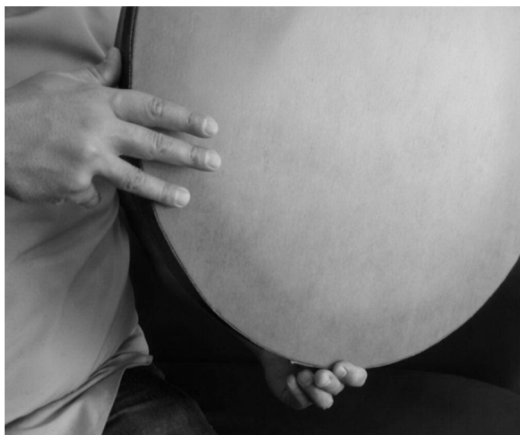
الف) دست راست: به طوری که قبلاً گفته شد، به جز برآمدگی سر انگشت شصت که روی عام اربونه گذاشته می‌شود، نباید نقاط دیگر دست راست با اربونه تماس داشته باشد. با دست راست در سه ناحیه اربونه چنین نواخته می‌شود:

۱- ناحیه وسط (مرکزی): برای نواختن در ناحیه وسط، برآمدگی سر انگشت شصت دست راست بر روی کناره «لبه» عام و انگشتان «۱، ۲، ۳ و ۴» بسته، به طوری که دست کاملاً آزاد باشد، در ناحیه مرکزی فرود می‌آید. صدایی که از این ناحیه بلند می‌شود، صدای «بم» است. (عکس شماره ۱۰)

عکس ۱۰- طریقه نواختن اربونه

۲- ناحیه کناره: برای نواختن در ناحیه کناره، بیشترین فعالیت با انگشت شماره ۳ است؛ یعنی برآمدگی بند اول انگشت ۳ در ناحیه کناره زده می‌شود. (عکس شماره ۱۱)

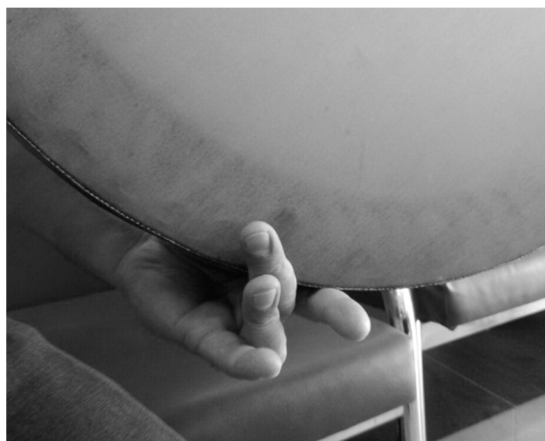
عکس ۱۱- طریقه نواختن اربونه

گاهی می‌توان این کار را با کمک انگشت شماره ۲ انجام داد؛ یعنی انگشتان ۲ و ۳ با هم در ناحیه کناره فرود می‌آیند. اگر با انگشت ۳ به تنهایی اجرا شود، دارای صدای بهتری است. ۳- ناحیه میانه: با کمک چهار انگشت ۱، ۲، ۳ و ۴ دست راست در ناحیه میانه، به صورت ریز نواخته می‌شود. هرچه تعداد ضربه‌هایی که به وسیله چهار انگشت در زمان معین زده می‌شود بیشتر باشد، بهتر است. باید توجه داشت که انگشتان به طور متناوب بر روی پوست فرود آیند. (عکس شماره ۱۲)

عکس ۱۲- طریقه نواختن اربونه

ب) دست چپ: ۱) بشکن (تلنگ) که با انگشت شماره ۳ و ۴ دست چپ نواخته می‌شود. بدین معنی که انگشت شماره ۴ روی انگشت ۳ می‌چرخد و بر روی پوست فرود می‌آید، برخلاف تلنگ در تمبک که از انگشت شصت با کمک انگشتان ۲ یا ۳ استفاده می‌شود. باید توجه داشت که در موقع بشکن (تلنگ) زدن، انگشتان ۱، ۲، ۳ و ۴ به پوست نچسبند؛ چون صدای اربونه گرفته و اصطلاحاً «گر» می‌شود. (عکس شماره ۱۳)

عکس ۱۳ - طریقه نواختن اربونه

گاهی دیده می‌شود که عام اربونه روی ماهیچه انتهایی شصت دست چپ قرار می‌گیرد و بشکن (تلنگ) به کمک انگشت شصت با یکی از دو انگشتان ۲ و ۳ نواخته می‌شود. (عکس شماره ۱۴)

عکس ۱۴ - طریقه نواختن اربونه

۲- ریز نواختن با انگشتان دست چپ (۱، ۲، ۳ و ۴) که در ناحیه میانه و گاهی در ناحیه کناره نواخته می‌شود. در این حالت، عام اربونه بین دو انگشت شصت و انگشت ۱ قرار می‌گیرد؛ یعنی تکیه‌گاه عام روی برآمدگی بند سوم انگشت ۱ و انتهای انگشت شصت است (شریعتی، ۱۳۷۳).

عکس ۱۵- نحوه نواختن اربونه*

منابع و مآخذ:

- روح‌بخش، رضا (۱۳۸۳)، موسیقی یزد از دیرباز تاکنون، مجله یزد.
- شریعتی، علی‌اکبر (۱۳۷۳)، ساز محلی و سنتی یزد، مندرج در هفته‌نامه ندای یزد، شماره‌های ۴۱۵، ۴۳۰، ۴۳۱.
- شریعتی، علی‌اکبر (۱۳۹۲)، شهر من یزد، یزد: انتشارات لاله کویر.
- مهاجر، علی‌اصغر (۱۳۴۰)، زیر آسمان کویر. تهران: سازمان کتاب‌های جیبی.

۱۲۵

سال اول، شماره ۲
تابستان ۱۳۹۸

Research on araboneh instrument

Yaser montazeri hedeshi

Abstract

A note on the Musical Instrument of Araboneh Abstract Music is one of artistic manifestations in all societies. It is a very effective emotional instrument that shows the emotions and nature of a society. The origin of music is the society and the social need to social changes. The form and the content of music have also undergone changes due to the changes in the society. In order to study the changes that music has experienced, many factors should be taken into consideration including proper budget, focus on the strong points, and removing the weak points, improving education, planning and development. The lack of care for documenting music development has resulted in a situation in which previous experiences have been neglected, little awareness has grown and almost no progress has been achieved, leaving the whole Iranian music in a vicious circle. Unfortunately, music in Yazd has not been heeded enough. It is to be noted that traditional music of Yazd is an indispensable part of culture and art in Yazd, and should be treated adequately as there are great musicians in this city, who are creating new experiences in music for the city and its citizens.

Keywords: Araboneh, music, Yazd.